

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΘΕΣΣΑΛΙΑ»

7^η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ 2014-2020

Πορεία υλοποίησης του Ε.Π.
«Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ 2014-2020»
(οικονομική και φυσική υλοποίηση
ανά Άξονα Προτεραιότητας)

Σκιάθος, 14 Ιουνίου 2023

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Εισαγωγή

Το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Θεσσαλίας 2014-2020 (ΠΕΠ.Θ) εγκρίθηκε με την C(2014) 10183 final/18.12.2014 Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τροποποιήθηκε με τις εξής αποφάσεις της: C(2017) 8471 final/6.12.2017, C(2018) 8832 final/12.12.2018, C(2020) 108 final/9.1.2020, C(2020) 4703 final/7.7.2020 και C(2021) 9136 final/7.12.2021.

Η εγκεκριμένη Δημόσια Δαπάνη του ΠΕΠΘ ανέρχεται σε **376.696.492 €** και κατανέμεται ανά Άξονα Προτεραιότητας ως εξής:

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
1: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΤΩΝ ΜΜΕ), ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΜΕ ΑΙΧΜΗ ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ	90.000.000
2α: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ - ΕΝΕΡΓΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ EKT	89.850.410
2β: ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	39.092.258
3: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ – ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΕ ΜΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΦΙΛΙΚΗ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	82.435.500
4: ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ – ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	67.500.000
5: ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΤΠΑ	6.450.000
6: ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ EKT	1.368.324
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΠ.Θ.	376.696.492

Η καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης του Προγράμματος είναι η **31^η/12/2023**.

Με βάση τα στοιχεία ΟΠΣ **30/05/2023**, συνοπτικά η πρόοδός του είναι η ακόλουθη :

- Έχουν εξειδικευθεί **128** Δράσεις συνολικού προϋπολογισμού **759.701.308 €** (201,7 %)
- Έχουν εκδοθεί **124** Προσκλήσεις για υποβολή προτάσεων προς ένταξη συνολικού προϋπολογισμού **937.107.071 €** (248,8 %)
(στην 6η Επιτροπή, 11^{ος} -2022, το ποσοστό ήταν 248 %)
- Έχουν ενταχθεί **9.144** έργα προϋπολογισμού **684.666.780 €** Συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (181,8 %)
(στην 6η Επιτροπή, 11^{ος} -2022, το ποσοστό ήταν 181 %)
- Οι Νομικές Δεσμεύσεις (Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί) ανέρχονται συνολικά σε **546.200.793 €** Επιλέξιμη Δημόσια Δαπάνη (145 %)
(στην 6η Επιτροπή, 11^{ος} -2022, το ποσοστό ήταν 136 %)
- Οι Δαπάνες ανέρχονται σε **328.832.531 €** Συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (87,3 %)
(στην 6η Επιτροπή, 11^{ος} -2022, το ποσοστό ήταν 71,2 %)

Επισημαίνεται ότι στα παραπάνω στοιχεία καθώς και ακολούθως τα ποσά που αφορούν σε Εντάξεις και Δαπάνες είναι σε Συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη, ενώ τα ποσά που αφορούν σε Νομικές Δεσμεύσεις είναι σε Επιλέξιμη Δημόσια Δαπάνη.

Τα στοιχεία του ΠΕΠΘ στις 30/05/2023 και η πρόοδος που σημειώθηκε από την τελευταία (6^η) Επιτροπή Παρακολούθησης παρουσιάζεται στον [Πίνακα 1 – Στοιχεία Προόδου](#) που συνοδεύει το παρόν.

Συνοπτικά αναφέρουμε ότι ο προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων αυξήθηκε κατά 3εκ.€, οι Νομικές Δεσμεύσεις κατά 34,2εκ.€ και οι Δαπάνες κατά 60,5 εκ.€.

Η πρόοδος που καταγράφεται είναι σημαντική σε επίπεδο Νομικών Δεσμεύσεων και Δαπανών που αναμένεται να οδηγήσουν σε πλήρη απορρόφηση διατιθέμενων πόρων και ανά Ταμείο συγχρηματοδότησης στη λήξη της περιόδου επιλεξιμότητας του ΕΣΠΑ (31-12-2023) και με απόδοση αποτελεσμάτων προς όφελος όλων των τομέων στη Θεσσαλία.

Η έγκριση **Προγραμματικής Υπερδέσμευσης** από το Υπ. Ανάπτυξης & Επενδύσεων για το Π.Ε.Π. Θεσσαλίας όπως ισχύει σήμερα (Υ.Α. α.π. 96320/7-10-2022 , ΦΕΚ 5270/Β/12-10-2022) είναι :

200,38 % σε επίπεδο Προγράμματος, 191,12% για τον Άξονα 1, 133,56% για τον Άξονα 2.Α (ΕΚΤ), 153,49 % για τον Άξονα 2.Β, 291,14% για τον Άξονα 3 και 229,63% για τον Άξονα 4.

Η Υπερδέσμευση αυτή ήταν αναγκαία, καθώς επέτρεψε την ένταξη πράξεων συνολικού Π/Υ καθ' υπέρβαση του εγκεκριμένου Π/Υ του Προγράμματος και των Αξόνων του, λαμβάνοντας υπόψη την απομείωση των Π/Υ κατά την εξέλιξη των πράξεων (π.χ. εκπτώσεις στους διαγωνισμούς δημοσίων συμβάσεων), αστοχίες που εμφανίζονται (π.χ. μη υλοποίηση έργων, επενδύσεων, διορθώσεις συνεπεία ελέγχων, καθυστερήσεις στην υλοποίηση έργων κ.α.) και εντέλει την τελική δαπάνη τους που βαρύνει – συνεισφέρει στο Πρόγραμμα και επιτρέπει την απορρόφηση των διατιθέμενων πόρων με ασφάλεια στο 100%. Παράλληλα, στο πλαίσιο αυτό, ωρίμασαν και ενεργοποιήθηκαν έργα που, δεδομένου ότι δεν ολοκληρώνονται στο πλαίσιο του τρέχοντος Προγράμματος, θα αποτελέσουν αντικείμενο χρηματοδότησης της Περιόδου 2021-2027, εφόσον πληρούν τους όρους και προϋποθέσεις των Κανονισμών και νέου ΕΣΠΑ και Προγράμματος «Θεσσαλία 2021-2027», συνεισφέροντας στους στόχους του.

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης παρακολουθεί διαρκώς την εξέλιξη προόδου των ενταγμένων έργων και προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για τη σταδιακή απομείωση της προγραμματικής υπερδέσμευσης του Προγράμματος, όπως απαιτείται και στο πλαίσιο των Κανονισμών, Οδηγιών και κατευθύνσεων της ΓΓΔΕ-ΕΣΠΑ και του Προγράμματος «Θεσσαλία» 2021-2027, ενεργεί ήδη για την μετάβαση έργων στο Νέο Πρόγραμμα, ως «μεταφερόμενα» ή «τμηματοποιημένα» (phasing), συνεργαζόμενη στενά με τις αρμόδιες υπηρεσίες.

2. Πρόοδος υλοποίησης ανά Άξονα Προτεραιότητας

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΠΣ έως **30-05-2023** η Πρόοδος του Προγράμματος ανά Άξονα Προτεραιότητας (ΑΠ) έχει ως εξής:

ΑΠ 1 «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΤΩΝ ΜΜΕ), ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΜΕ ΑΙΧΜΗ ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ»

Περιλαμβάνει τους Θεματικούς Στόχους :

- Θ.Σ.1: Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας
- Θ.Σ.2: Ενίσχυση της πρόσβασης σε ΤΠΕ και της χρήσης και ποιότητάς τους
- Θ.Σ.3: Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ

Η ενεργοποίηση του **Θ.Σ.1** έγινε με 2 Προσκλήσεις, εκ των οποίων στην 1^η Πρόσκληση δεν υποβλήθηκε-εντάχθηκε πράξη, ενώ στο πλαίσιο της 2^{ης} Πρόσκλησης, που αφορούσε σε Ενίσχυση ερευνητικών υποδομών (στην Ε.Π. 1.α), εντάχθηκαν 21 πράξεις συνολικού προϋπολογισμού 4.527.332 €, με Δικαιούχο το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας / ΕΛΚΕ, και ήδη οι Νομικές Δεσμεύσεις ανέρχονται σε 1.343.505 € (134,4% ΑΠ). Σύμφωνα με την πρόοδο που καταγράφεται και τον προγραμματισμό, στοχεύεται η μεταφορά τους στο Πρόγραμμα «Θεσσαλία» 2021-2027, καθώς πληρούν τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας.

Ο **Θ.Σ.2** ενεργοποιήθηκε με έκδοση Πρόσκλησης τον 3^ο 2023 που αφορούσε στην ενίσχυση της δημιουργίας υποδομής παροχής υψηλού επιπέδου νέων Δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις στην Περιφέρεια Θεσσαλίας. Στο πλαίσιο της υποβλήθηκαν 4 προτάσεις από τα αντίστοιχα Επιμελητήρια της Θεσσαλίας συνολικού προϋπολογισμού 1εκ.€ οι οποίες βρίσκονται σήμερα σε στάδιο αξιολόγησης με πρόβλεψη ένταξης στο προσεχές διάστημα, εφόσον η αξιολόγηση αποβεί θετική, για υλοποίησή τους στο πλαίσιο της τρέχουσας περιόδου.

Στο πλαίσιο του **Θ.Σ.3**, έχουν ενταχθεί 8.723 πράξεις συνολικού προϋπολογισμού 157.903.300 € με Νομικές Δεσμεύσεις 157.903.300 € (185,2% ΑΠ) και δαπάνες 87.008.557 € (102,1% ΑΠ). Στο πλαίσιο αυτό, έχουν ολοκληρωθεί / υλοποιούνται:

- 110 Επενδυτικά Σχέδια για νέες Τουριστικές Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (Ε.Φ. η ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ και ο ΕΦΕΠΑΕ)
- Στήριξη Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων μέσω της παροχής επενδυτικών Δανείων ή και Δανείων Κεφαλαίου Κίνησης από το Ταμείο Επιχειρηματικότητας II (ΤΕΠΙΧ II), προϋπολογισμού 10εκ.€
- 210 Επενδυτικά Σχέδια για υφιστάμενες Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις με στόχευση στις προτεραιότητες της RIS (Ε.Φ. η ΔΙΑΠ Περιφέρειας Θεσσαλίας)
- 373 Επενδυτικά Σχέδια για νέες Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις με στόχευση στις προτεραιότητες της RIS (Ε.Φ. η ΔΙΑΠ Περιφέρειας Θεσσαλίας)

- Ενίσχυση 7.983 μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη Θεσσαλία και πλήττονται από την πανδημία Covid-19, μέσω επιχορήγησης κεφαλαίου κίνησης για την αντιμετώπιση των προβλημάτων ρευστότητας, με Π/Υ 53,6 εκ.€ Δ.Δ. (Ε.Φ. ο ΕΦΕΠΑΕ, 2 Προσκλήσεις: 1^η με βάση το προσωρινό πλαίσιο και 2^η με Καν. de minimis)

Πρόσθετα, ολοκληρώθηκε η αξιολόγηση των προτάσεων που υποβλήθηκαν στην Πρόσκληση ενίσχυσης επιχειρηματικότητας ΣΒΑΑ Λάρισας (έκδοσης 3^{ος}/2023, Π/Υ 1 εκ.€ Δ.Δ.) και τελούν υπό ένταξη στο ΠΕΠ.Θ 2 επενδύσεις συνολικού ποσού 14.556,99 € Δ.Δ.

Στον Άξονα καταγράφεται σημαντική ενίσχυση του Θ.Σ.3, στο οποίο συνέβαλε σημαντικά α) το μεγάλο επενδυτικό ενδιαφέρον στις 2 Προσκλήσεις ενίσχυσης επιχειρηματικότητας με Ε.Φ. τη ΔΙΑΠ Περιφέρειας Θεσσαλίας, που οδήγησε σε εντάξεις επενδύσεων σημαντικά μεγαλύτερου Π/Υ από τον αρχικά προβλεπόμενο, β) οι πόροι που διατέθηκαν για ενίσχυση κεφαλαίου κίνησης επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη Θεσσαλία και αποδεδειγμένα πλήττονταν από τις επιπτώσεις της πανδημίας covid-19, σε συμφωνία με τις τροποποιημένες διατάξεις του Κανονισμού, ως απαραίτητη ενέργεια για τη διατήρησή τους και συνέχιση δραστηριοτήτων τους (2 Προσκλήσεις με Ε.Φ. τον ΕΦΕΠΑΕ).

Ως προς τον Θ.Σ.2, οι σχετικές ανάγκες καλύφθηκαν εν μέρει (για τους φορείς της αυτοδιοίκησης Α' βαθμού) από Προσκλήσεις Τομεακών Προγραμμάτων, ως εκ τούτου η Πρόσκληση που εκδόθηκε αφορούσε στοχευμένα σε φορείς δημοσίου πλην ΟΤΑ Α' βαθμού. Λαμβάνοντας υπόψη ότι το αντικείμενο των (4) προτάσεων που κατατέθηκαν αφορά σε υπηρεσίες – προμήθειες, εκτιμάται ότι είναι εφικτή η παραμονή τους (εφόσον αξιολογηθούν θετικά και ενταχθούν) στο πλαίσιο της τρέχουσας περιόδου.

Τέλος, ως προς τον Θ.Σ.1, αναφέρουμε ότι η Πρόσκληση που εκδόθηκε και οι προτάσεις που υποβλήθηκαν και εντάχθηκαν, αφορούν σε Ενίσχυση ερευνητικών υποδομών άμεσα συσχετιζόμενων με συγκεκριμένο ερευνητικό αντικείμενο τομέων της RIS και δημιουργίας και «νέων» θέσεων ερευνητών, που στοχεύεται να οδηγήσει σε παραδοτέα εφαρμόσιμα άμεσα στην περιοχή της Θεσσαλίας, ανοικτών δεδομένων, «τύπου» Πρόσκλησης Τομεακού Προγράμματος «Ερευνώ – Καινοτομώ». Υπό το πρίσμα αυτό, το χρονικό διάστημα που απαιτήθηκε για την όλη διαδικασία έως την ένταξη, αντίστοιχα όμως και της υλοποίησης των πράξεων, είναι σημαντικά μεγαλύτερο από το αρχικά προβλεπόμενο, με αποτέλεσμα οι εν λόγω πράξεις να μην ολοκληρώνονται εν συνόλω στο ΠΕΠ.Θ 2014-2020 και εξετάζεται η «μεταφορά» τους στο Πρόγραμμα Θεσσαλία 2021-2027.

Συμπερασματικά, στον Άξονα καταγράφεται σημαντική πρόοδος που επιτρέπει την απρόσκοπτη ολοκλήρωσή του.

ΑΠ 2α «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ - ΕΝΕΡΓΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ» (συγχρηματοδότηση ΕΚΤ)

Περιλαμβάνει τους Θεματικούς Στόχους :

- Θ.Σ. 8: Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξης της κινητικότητας των εργαζομένων.

- Θ.Σ.9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και των διακρίσεων

Στον ΑΠ έχουν ενταχθεί 85 πράξεις, συνολικού προϋπολογισμού 100.624.241 € (112% ΑΠ) με νομικές δεσμεύσεις 97.961.307 € (109% ΑΠ) και δαπάνες 80.173.544 € (89,2% ΑΠ).

Στο πλαίσιο του ΑΠ ενδεικτικά έχουν ολοκληρωθεί / υλοποιούνται:

- Δράσεις εναρμόνισης οικογενειακής & επαγγελματικής ζωής (χορήγηση vouchers σε έχοντες την επιμέλεια τέκνων και είναι κάτω του ορίου της φτώχειας, για την παροχή υπηρεσιών από βρεφονηπιακούς σταθμούς & Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης). Οι σχετικές Δράσεις καλύπτουν την περίοδο από το σχολικό έτος 2015-2016 έως και το 2021-2022 (7 σχολικά έτη) με τον Επιλέξιμο Π/Υ να ανέρχεται σε 36,7 εκ.€ ενώ οι ωφελούμενοι γονείς και κηδεμόνες υπερβαίνουν αθροιστικά τους 30.500.
Από το σχολικό έτος 2022-2023, αντίστοιχη δράση χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα «Θεσσαλία» 2021-2027.
- Εξειδικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη για την ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (χρηματοδότηση απασχόλησης εξειδικευμένου προσωπικού σε σχολικές μονάδες) για 8 σχολικά έτη (από το σχολικό έτος 2015-2016 έως και το 2022-2023) με Π/Υ 6,1εκ.€. Κάθε σχολικό έτος ωφελούνται από την Δράση 50-52 σχολεία και αντίστοιχος αριθμός μαθητών.
Από το σχολικό έτος 2023-2024, αντίστοιχη δράση προβλέπεται να χρηματοδοτηθεί από το Πρόγραμμα «Θεσσαλία» 2021-2027.
- 25 Κέντρα Κοινότητας(κάλυψη συνόλου Δήμων Περιφέρειας Θεσσαλίας) με 8 Παραρτήματα Ρομά στα Κέντρα Κοινότητας των Δήμων με οικισμούς Ρομά στα όρια τους και 1 Παράρτημα ένταξης Μεταναστών στο Κέντρο Κοινότητας του Δήμου Τρικκαίων με χρηματοδότηση λειτουργίας τους έως 30/10/23, Π/Υ τάξης 12,3 εκ.€ . Στα Κέντρα Κοινότητας έχουν απευθυνθεί μέχρι τα τέλη 2022 άνω των 80.000 άτομα (σε Κ.Κ. και παραρτήματα Ρομά).
- 8 Δομές παροχής Βασικών Αγαθών (Κοινωνικό Παντοπωλείο & Κοινωνικό Φαρμακείο) στους Δήμους των εδρών των 4 Περιφερειακών Ενοτήτων με χρηματοδότηση λειτουργίας τους έως 30/10/2023, Π/Υ τάξης 2,0 εκ.€. Από τις υπόψη Δομές είχαν εξυπηρετηθεί έως τα τέλη 2022 περί τα 6.000 άτομα.
- 4 Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων με χρηματοδότηση λειτουργίας τους έως 31/10/23, Π/Υ τάξης 3εκ.€. Έως τα τέλη 2022, υπηρεσίες τους είχαν λάβει 257 Ηλικιωμένοι.
- Δομές υποστήριξης ΑμεΑ – Κέντρα Διημέρευσης Ημερήσιας Φροντίδας, Κακοποιημένων Γυναικών και αντιμετώπισης έμφυλης βίας, το Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης, Δομές στήριξης επιχειρηματικότητας ή και ευάλωτων ομάδων στο πλαίσιο των Στρατηγικών ΒΑΑ, κ.α.
- Παροχή υπηρεσιών ψυχικής υγείας από 5 Δομές με χρηματοδότηση λειτουργίας τους έως 31/10/23, Π/Υ τάξης 2εκ.€. Έως τα τέλη 2022 ωφελήθηκαν 3.847 άτομα.
- 11 Τοπικές Ομάδες Υγείας (ΤΟΜΥ) με χρηματοδότηση λειτουργίας τους έως 31/10/23, Π/Υ τάξης 4εκ.€. Έως τα τέλη **2021**, υπηρεσίες τους είχαν λάβει 7.055 άτομα που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις ΤΟΜΥ.

- Πρόσληψη Επικουρικού Προσωπικού για την ενίσχυση των δημόσιων Φορέων Υγείας στη Θεσσαλία, στο πλαίσιο αντιμετώπισης της πανδημίας COVID-19, με Π/Υ τάξης 27εκ.€. Αφορά σε πλέον των 534 ατόμων επικουρικό προσωπικό (ενεργό προσωπικό 5^{ος}/2023) που εργάζεται για τις σχετικές ανάγκες της 5ης ΥΠΕ και δομών της ΠΦΥ, των Νοσοκομείων της Θεσσαλίας και των ΦΠΥΥ : ΕΚΑΒ, ΟΚΑΝΑ, ΕΟΠΥΥ, έως 31-12-2023.

Επίσης, τον 3^ο 2023 εντάχθηκε στο πλαίσιο του Θ.Σ.8 / Ε.Π.8ν Δράση Κατάρτισης επαγγελματιών και εργαζομένων της περιοχής παρέμβασης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης(ΣΒΑΑ) του Δήμου Λαρισαίων, Π/Υ 887χιλ.€, η οποία σήμερα βρίσκεται σε φάση ενεργοποίησης και στοχεύεται η ολοκλήρωση στο πλαίσιο του ΠΕΠ.Θ 2014-2020.

Ειδικότερα ως προς τις δράσεις ενεργητικών πολιτικών στον Θ.Σ.8 και στον Θ.Σ.9, αναφέρουμε ότι η ενεργοποίηση υπολείπεται έναντι αρχικής πρόβλεψης, καθώς αφενός ενισχύθηκαν οι κοινωνικές δράσεις ΘΣ 9 (μεταξύ των οποίων και ο τομέας Υγείας- covid-19), αφετέρου μετά την 6^η Συνεδρίαση της Επιτροπής (11^{ος}/2022) ουσιαστικά οι αντίστοιχες δράσεις ενεργοποιούνται στα Προγράμματα περιόδου 2021-2027, με πρώτη δράση την Κοινωνική Επιχειρηματικότητα που σχεδιάζεται για έκδοση Πρόσκλησης στο Γ' τρίμηνο 2023.

Συμπερασματικά, στον Άξονα καταγράφεται σημαντική πρόοδος που επιτρέπει την απρόσκοπτη ολοκλήρωσή του.

ΑΠ 2Β «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ»

Περιλαμβάνει τους Θεματικούς Στόχους :

- Θ.Σ.9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και των διακρίσεων
- Θ.Σ. 10: Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη δια βίου μάθηση

Στον ΑΠ έχουν ενταχθεί 73 πράξεις, συνολικού προϋπολογισμού 51.598.887 € (132% ΑΠ) με νομικές δεσμεύσεις 43.747.444 € (112% ΑΠ) και δαπάνες 36.582.452 € (93,6% ΑΠ).

Στο πλαίσιο του ΑΠ ενδεικτικά έχουν ολοκληρωθεί / υλοποιούνται:

- Εκσυγχρονισμός 2 Κέντρων Υγείας και ιατροτεχνολογικός εξοπλισμός για τα Νοσοκομεία της Θεσσαλίας, Π/Υ 17,5εκ.€, από τα οποία δυνητικά ωφελείται το σύνολο του πληθυσμού της Θεσσαλίας (άνω των 700.000 ατόμων),
- Κτιριακές Υποδομές & εξοπλισμοί πληροφορικής πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης Π/Υ 8,4εκ.€, από τον οποίο ωφελείται σχεδόν το σύνολο του μαθητικού δυναμικού της Θεσσαλίας (περί τους 90.000 μαθητές),
- Κτιριακές Υποδομές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, Π/Υ 6εκ.€, από τις οποίες ωφελούνται περί τους 3.000 φοιτητές του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας,
- Κοινωνικές υποδομές Π/Υ 6,6εκ.€ δυναμικότητας 1260 άτομα.

Ορισμένες πράξεις (εξοπλισμός Υγείας) και για διαχειριστικούς λόγους, προγραμματίζεται να «μεταφερθούν» στο νέο Περιφερειακό Πρόγραμμα «Θεσσαλία» 2021-2027.

Συμπερασματικά, στον Άξονα καταγράφεται σημαντική πρόοδος που επιτρέπει την απρόσκοπτη ολοκλήρωσή του.

ΑΠ 3 «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ – ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΕ ΜΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΦΙΛΙΚΗ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ»

Περιλαμβάνει τους Θεματικούς Στόχους :

- Θ.Σ.4: Στήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς
- Θ.Σ.5: Προαγωγή της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων
- Θ.Σ.6: Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προαγωγή της αποδοτικής χρήσης των πόρων

Στον ΑΠ έχουν ενταχθεί 211 πράξεις, συνολικού προϋπολογισμού 229.448.477 € (278,3% ΑΠ) με νομικές δεσμεύσεις 120.503.666 € (146,2% ΑΠ) και δαπάνες 54.708.443 € (66,4% ΑΠ).

Επισημαίνεται ότι για την αντιμετώπιση της προγραμματικής Υπερδέσμευσης που καταγράφεται και για διαχειριστικούς λόγους, σημαντικός αριθμός ενταγμένων πράξεων που αφορούν κυρίως σε βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας δημοσίων κτιρίων, σε ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς καθώς και σε δημιουργία «Πράσινων Σημείων», προγραμματίζεται να «μεταφερθεί» στο νέο Περιφερειακό Πρόγραμμα «Θεσσαλία» 2021-2027.

Στο πλαίσιο του ΑΠ **ενδεικτικά, και βάσει των στοιχείων των έργων που προγραμματίζεται η παραμονή τους στο Πρόγραμμα**, έχουν ολοκληρωθεί / υλοποιούνται:

- Έργα εξοικονόμησης ενέργειας σε Δημόσια Κτίρια Π/Υ 13εκ.€ μέσω των οποίων αναμένεται μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας της τάξης των 26.500kWh.
- Παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης ιδιωτικών κατοικιών Π/Υ 10εκ.€ μέσω των οποίων ωφελούνται περί τις 800 κατοικίες.
- Έργα για την βελτίωση της ποιότητας και της ποσότητας του πόσιμου νερού (εξωτερικά και εσωτερικά δίκτυα) Π/Υ τάξης 10εκ.€ από τα οποία αναμένεται να ωφεληθούν 71.650 κάτοικοι οικισμών της Θεσσαλίας
- Αποκαταστάσεις – αναδείξεις πολιτιστικών χώρων και Χώρων Πολιτισμού (στο πλαίσιο της Ε.Π. 6.γ και 6.ε) Π/Υ 26εκ.€ μέσω των οποίων αναμένεται αύξηση του αριθμού των ετήσιων επισκέψεων στους υπόψη χώρους της τάξης των 59.600.
- Παρεμβάσεις σε οικιστικά κέντρα Π/Υ 11εκ.€ μέσω των οποίων θα δημιουργηθούν ή θα αναπλασθούν υπαίθριοι χώροι της τάξης των 225.000 τετραγωνικών μέτρων.

Ως ειδικότερα θέματα , αναφέρουμε :

- 2 ενταγμένες πράξεις (1^{ος}/2023) που αφορούν σε ανάδειξη περιοχών Natura (Ε.Π.6δ), Π/Υ 1,8εκ.€, παρότι η ενεργοποίηση έχει ξεκινήσει, εκτιμάται ότι δεν θα καταστεί εφικτή η ολοκλήρωσή τους εν συνόλω στο πλαίσιο του ΠΕΠ.Θ, ως εκ

τούτου και στο βαθμό που θα απαιτηθεί εξετάζεται η μεταφορά τους στο ΕΣΠΑ 2021-2027 (τομεακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή» δεδομένης της μη ύπαρξης του αντίστοιχου Ειδικού Στόχου στο Πρόγραμμα «Θεσσαλία» 2021-2027.)

- Εκ των ενταγμένων πράξεων Στρατηγικών ΒΑΑ, ιδίως στην Ε.Π. 6.ε, ορισμένες υλοποιούνται με καθυστέρηση που οδηγεί σε ανάγκη εφαρμογής διαχειριστικών μεθόδων αντιμετώπισης, μεταξύ των οποίων και η «μεταφορά» τους στο Πρόγραμμα «Θεσσαλία» 2021-2027 και ειδικότερα Στόχο Πολιτικής 5 / ΣΒΑΑ που αφορά, εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.
- Στο πλαίσιο του «Θεσσαλία» 2021-2027 έχουν ξεκινήσει οι ενέργειες για την «μεταφορά» των έργων που προγραμματίστηκε από το ΠΕΠ.Θ 2014-2020, προκειμένου να υπάρξει απρόσκοπτη συνέχισης υλοποίησής τους και απόδοσης αποτελεσμάτων τους.

Συμπερασματικά, στον Άξονα καταγράφεται σημαντική πρόοδος που επιτρέπει την απρόσκοπτη ολοκλήρωσή του.

ΑΠ 4 «ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ – ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»

Περιλαμβάνει τον Θεματικό Στόχο :

- Θ.Σ.7: Προαγωγή των βιώσιμων μεταφορών και εξάλειψη των σημείων συμφόρησης σε υποδομές βασικών δικτύων

Ενταγμένες σήμερα στον Άξονα είναι 24 πράξεις, συνολικού προϋπολογισμού 133.167.543€ (167,3% ΑΠ) με νομικές δεσμεύσεις 117.584.571€ (174,2% ΑΠ) και δαπάνες 64.974.271€ (96,3% ΑΠ).

Σημειώνεται ότι, για την περαιτέρω απομείωση της υπερδέσμευσης του Προγράμματος, για μέρος των ενταγμένων πράξεων του τομέα των οδικών έργων προγραμματίζεται η «μεταφορά» στο νέο Περιφερειακό Πρόγραμμα «Θεσσαλία» 2021-2027 τμήματος τους (τμηματοποιημένα (phasing) έργα βάσει άρθρου 118.α Κανονισμού).

Στο πλαίσιο του ΑΠ ενδεικτικά, και βάσει των στοιχείων των έργων που προγραμματίζεται η παραμονή τους στο Πρόγραμμα, έχουν ολοκληρωθεί / υλοποιούνται:

- Παρεμβάσεις σε τμήματα του αναλυτικού Διευρωπαϊκού Οδικού Δικτύου ύψους 21,6εκ.€ που αντιστοιχούν σε 10,77 χιλιόμετρα.
- Παρεμβάσεις σύνδεσης του λοιπού ενδοπεριφερειακού Οδικού Δικτύου με το Διευρωπαϊκό Οδικό Δίκτυο ύψους 23,7εκ.€ που αντιστοιχούν σε 17,93 χιλιόμετρα.

Συμπερασματικά, στον Άξονα καταγράφεται σημαντική πρόοδος που επιτρέπει την απρόσκοπτη ολοκλήρωσή του.

ΑΠ 5 «ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΤΠΑ»

Έχουν ενταχθεί 4 πράξεις, συνολικού προϋπολογισμού 6.412.000 € με νομικές δεσμεύσεις 6.352.000 € και δαπάνες 5.244.413 € που αφορούν στην υποστήριξη της υλοποίησης, της παρακολούθησης, των αξιολογήσεων και της προβολής του Προγράμματος.

Ο Άξονας θα ολοκληρωθεί χωρίς αστοχίες.

ΑΠ 6 «ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΚΤ»

Έχουν ενταχθεί 3 πράξεις, συνολικού προϋπολογισμού 985.000 € με νομικές δεσμεύσεις 805.000 € και δαπάνες 140.851 € που αφορούν στην υποστήριξη της υλοποίησης, της παρακολούθησης, των αξιολογήσεων και της προβολής του Προγράμματος.

Ο Άξονας θα ολοκληρωθεί χωρίς αστοχίες.

3. Πλαίσιο Επίδοσης

Το Πλαίσιο Επίδοσης του ΠΕΠ.Θ. περιλαμβάνει:

- 14 Δείκτες Εκροών
- 5 Οικονομικούς Δείκτες
- 3 Βασικά Στάδια Υλοποίησης τα οποία αφορούσαν στην αποτίμηση των οροσήμων του 2018

Η πρόοδος επίτευξης του Πλαισίου Επίδοσης έως σήμερα και η εκτιμώμενη επίτευξη έως 31/12/2023 βάσει του τρέχοντος Σχεδίου Δράσης παρουσιάζεται στον [Πίνακα 2](#) που συνοδεύει το παρόν. Σημειώνεται ότι η τιμή του **Δείκτη F100** (οικονομικός) ανά Άξονα, αναφέρεται στον Π/Υ που προβλέπεται με τα ισχύοντα σήμερα δεδομένα να προταθεί στο πλαίσιο της επικείμενης Αναθεώρησης του ΠΕΠ.Θ. Σε κάθε περίπτωση, η τιμή του δείκτη αυτού θα επιτευχθεί στο 100% για όλους τους Άξονες, με την Αναθεώρηση του ΠΕΠ.Θ.

Ακολουθεί ανάλυση ανά ΑΠ:

ΑΠ 1 «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΤΩΝ ΜΜΕ), ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΜΕ ΑΙΧΜΗ ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ»

Στο Πλαίσιο Επίδοσης του ΑΠ1 συμμετέχουν 3 Δείκτες, 2 Κοινοί Δείκτες Εκροών και ο Οικονομικός Δείκτης(F100) που αναφέρεται σε πιστοποιημένες Δαπάνες.

Είναι σαφές ότι η υλοποίηση του συγκεκριμένου ΑΠ επηρεάσθηκε σοβαρά από λόγους ανωτέρας βίας (πανδημία COVID19).

Με βάση τα στοιχεία των προβλέψεων (Σχέδιο Δράσης ΠΕΠ.Θ) και του Πίνακα 2 αναμένεται επίτευξη του Οικονομικού Δείκτη και ενός εκ των Δεικτών Εκροών (CO02).

Για τον έτερο Δείκτη Εκροών(CO26) στην επικείμενη αναθεώρηση του Προγράμματος θα προταθεί κατάργησή του λόγω μη ενεργοποίησης της σχετικής δράσης (στην Ε.Π. 1.β). Παράλληλα, θα εισαχθεί ο Δείκτης Εκροών CV22 «Αριθμός ΜΜΕ που λαμβάνουν μη επιστρεπτέα οικονομική ενίσχυση για κεφάλαιο κίνησης για την αντιμετώπιση του COVID-19» λαμβάνοντας υπόψη την βαρύτητα σε επίπεδο δαπανών των σχετικών Δράσεων στον προϋπολογισμό του ΑΠ η οποία είναι της τάξης των 49εκ.€ και αναμένεται να υπερβεί τα 50εκ.€ βάσει των γενομένων εντάξεων.

ΑΠ 2α «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ - ΕΝΕΡΓΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ»

Στο Πλαίσιο Επίδοσης του ΑΠ2α συμμετέχουν 4 Δείκτες, 3 Ειδικοί Δείκτες Εκροών και ο Οικονομικός Δείκτης(F100).

Με βάση τα στοιχεία των προβλέψεων (Σχέδιο Δράσης ΠΕΠ.Θ) και του Πίνακα 2 αναμένεται επίτευξη του Οικονομικού Δείκτη καθώς και των στόχων 2 εκ των 3 Δεικτών Εκροών(10501 & 11501) ενώ για τον Δείκτη 05502 αναμένεται επίτευξη 79%. Συνεπώς, σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Οδηγίες της ΕΕ *(εάν μία προτεραιότητα έχει 3 ή περισσότερους δείκτες στο ΠΕ για να θεωρηθεί ότι επιτυγχάνει τους στόχους της πρέπει όλοι οι δείκτες εκτός από 1 να έχουν επιτύχει τουλάχιστον το 85% του στόχου τους και ο 1 δείκτης που δεν έχει επιτύχει το 85%, να έχει επιτύχει τουλάχιστον το 75% του στόχου του)* ο ΑΠ εκτιμάται ότι επιτυγχάνει τους στόχους του.

ΑΠ 2β «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ»

Στο Πλαίσιο Επίδοσης του ΑΠ1 συμμετέχουν 3 Δείκτες, 2 Κοινοί Δείκτες Εκροών και ο Οικονομικός Δείκτης(F100).

Οι τιμές των 2 Δεικτών Εκροών έχουν ήδη επιτευχθεί ενώ αναμένεται επίτευξη και του Οικονομικού Δείκτη σύμφωνα με τις προβλέψεις (Σχέδιο Δράσης ΠΕΠ.Θ). Συνεπώς, ο ΑΠ εκτιμάται ότι επιτυγχάνει τους στόχους του.

ΑΠ 3 «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ – ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΕ ΜΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΦΙΛΙΚΗ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ»

Στο Πλαίσιο Επίδοσης του ΑΠ1 συμμετέχουν 6 Δείκτες, 5 Κοινοί Δείκτες Εκροών και ο Οικονομικός Δείκτης(F100).

Βάσει των στοιχείων των προβλέψεων (Σχέδιο Δράσης ΠΕΠ.Θ) και του Πίνακα 2 αναμένεται επίτευξη του Οικονομικού Δείκτη καθώς και των στόχων 4 εκ των 5 Δεικτών Εκροών (CO09, CO18, CO20 & CO32) ενώ ο 5^{ος} Δείκτης εκροών(CO38) επιτυγχάνει το 90% της τιμής στόχου του. Συνεπώς, ο ΑΠ επιτυγχάνει τους στόχους του.

ΑΠ 4 «ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ – ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»

Στο Πλαίσιο Επίδοσης του ΑΠ1 συμμετέχουν 3 Δείκτες, 2 Κοινοί Δείκτες Εκροών και ο Οικονομικός Δείκτης(F100).

Βάσει των στοιχείων των προβλέψεων (Σχέδιο Δράσης ΠΕΠ.Θ) και του Πίνακα 2 αναμένεται επίτευξη του Οικονομικού Δείκτη και ενός εκ των Δεικτών Εκροών(CO13a). Για τον έτερο Δείκτη Εκροών(CO13) με βάση τον στόχο των ενταγμένων έργων που θα συμμετάσχουν στο κλείσιμο του Προγράμματος η επίτευξη του ανέρχεται στο 74% . Το συγκεκριμένο ζήτημα οφείλεται στο γεγονός ότι ενταγμένα έργα του ΑΠ προγραμματίζεται να αποτελέσουν τμηματοποιημένα (phasing) έργα και ο στόχος τους θα καλυφθεί την περίοδο 2021-2027, όπως κανονιστικά προβλέπεται για τα τμηματοποιημένα έργα σε δύο περιόδους. Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στις κατευθυντήριες γραμμές για το κλείσιμο των Προγραμμάτων, για την συγκεκριμένη περίπτωση δύναται να υπάρξει τροποποίηση του στόχου του Δείκτη στο πλαίσιο της αναθεώρησης του Προγράμματος. Βάσει αυτού εκτιμάται ότι ο ΑΠ θα επιτύχει τους στόχους του.